

یادداشت شفاهی

دکتر علیرضا مرندی
عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس

اصلاح الگوی مصرف با درک درست از سلامت ممکن است

یکی از مشکلاتی که امروز در زمینه اصلاح الگوی مصرف در حوزه بهداشت و درمان با آن روبه‌رو هستیم این است که هنوز نه تنها مردم بلکه مسوولان و جامعه پزشکی ما نیز درک درستی از سلامت نداشته و تعریف صحیحی از سلامت برای خود ندارند.

سلامت بر اساس تعریف سازمان بهداشت جهانی یعنی برخورداری حداکثری مردم از سلامت جسم، روان و رفاه اجتماعی اما متأسفانه در جامعه ما سلامت به معنای مرض نبودن تلقی می‌شود و اگر کسی مریض شد درمان می‌کنیم و فکر می‌کنیم این همان سلامت است و تمام تلاش، پول و برنامه‌ریزی خود را روی درمان می‌گذاریم در حالیکه اصل سلامت فراموش شده است.

این در حالی است که حتی اگر فرض را بر این بگذاریم که در جامعه ایران درمان به بهترین نحو ممکن هم ارایه شود حاصل آن چیزی جز حفظ وضع موجود نیست در حالیکه اگر اصل را روی سلامت بگذاریم و سطح سلامت مردم را ارتقاء دهیم و فرهنگ عمومی را نسبت به زندگی و پیشگیری از بیماری‌ها بالا ببریم علاوه بر اینکه دیگر بار مالی بر سیستم بهداشت و درمان کشور تحمیل نکرده‌ایم بلکه مردم ما از نظر هوش، توانمندی و جسمی در وضعیت مطلوب‌تر قرار می‌گیرند و بهتر می‌توانند فکر کنند و بهتر می‌توانند کار و برنامه‌ریزی کنند که این به نفع اقتصاد کشور بوده و نوعی صرفه‌جویی در سرمایه‌های مادی و معنوی کشور است.

البته برای رسیدن به اهداف موردنظر مقام معظم رهبری برای اصلاح الگوی مصرف در حوزه سلامت نیازمند راهی طولانی هستیم و به همین دلیل هم است که رهبر انقلاب مسیری ده ساله را برای این منظور ترسیم کرده‌اند زیرا علاوه بر فرهنگ‌سازی در بین مردم و مسوولان، به رفع برخی ایراداتی که هم اکنون با آن روبه‌رو هستیم نیازمندیم به عنوان مثال ما هنوز در کشور به لحاظ کار بین بخشی همکاری و انسجام لازم را نداریم و شاید دلیل آن را بتوان در فرهنگ تک روی ایرانی‌ها جست که متأسفانه هیچ یک حاضر نیستیم به دیگری کمک کنیم تا وی به موفقیتی برسد و دوست داریم تمام کارها را خود انجام دهیم در حالی که پیشرفت کشور جز در سایه همین همکاری‌ها میسر نمی‌شود.

ما باید با خودمان صادق باشیم زیرا ما کشور فقیری نیستیم و پتانسیل زیادی در تمامی بخش‌ها داریم منتهی باید این منابع را با حساب و کتاب و درست استفاده کنیم و به اعتقاد بنده نامگذاری سال اصلاح الگوی مصرف بسیار میمون و مبارک است و امیدوارم همه برای رسیدن به این مهم صادقانه کار کنیم. ■

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در گفتگو با سلامت:

آمار کودک آزاری در ایران نگران‌کننده است

پدر و مادر گرفته شود و به مرجعی جدای از پدر و مادر داده شود تا والدین مجازات شوند اما سوال اینجاست که در حال حاضر در کشور ما مرجع دیگری دلسوزتر از همان پدر و مادری که بچه را شکنجه داده‌اند داریم یا خیر؟ وی می‌افزاید: «متأسفانه در کشور ما این مرجع دلسوزتر که قاعدتا باید بهزیستی باشد، وجود ندارد و قاضی پس از بررسی و رای به پرونده کودک‌آزاری یا مجبور است کودک‌آزاردیده را به یک مرجع نامطمئن بسپرد یا اینکه به همان پدر و مادر بدهد و وقتی می‌بیند همان پدر و مادر به ریغم بدو دشمن باز هم بهتر از یک مرجع نامطمئن هستند، رای به بازگشت کودک به خانواده خود می‌دهد.»

این دکترای حقوق خصوصی می‌افزاید: «در کشورهای غربی در چنین مواردی کودک به راحتی به مراجع حمایتی سپرده می‌شود که البته ما نیز چاره‌ای نداریم جز آنکه به این سمت برویم. ما هم باید یک سازمان بهزیستی قوی و مقتدر داشته باشیم که چنین مواردی به این نهاد حمایتی و مطمئن ارجاع شود بنابراین ما در زمینه کودک‌آزاری و مقابله با این پدیده درادآور قانون به اندازه کافی داریم اما زمینه اجرایی برای آن فراهم نیست.» وی می‌گوید: «نکنه دیگری که در مورد کودک‌آزاری حایز اهمیت است و مشکلات اجرایی برای قوانین ایجاد کرده، این است که معمولاً کودک‌آزاری در خانواده‌ها صورت می‌گیرد و ورود مراجع رسمی هم به خانواده‌ها کار مشکل و متعذری است لذا خیلی از موارد کودک‌آزاری شناخته نمی‌شود.»

برخی والدین تشبیه بدنی را با تادیب فرزندان اشتباه می‌گیرند

جواد آرزین منش، نایب رییس کمیسیون فرهنگی مقابله با کودک‌آزاری را نیازمند قانون و فرهنگ‌سازی می‌خواند و می‌گوید: «متأسفانه هنوز هم هستند والدینی که از سر ناآگاهی با تصور تادیب فرزندان خود تشبیه بدنی را وسیله قرار می‌دهند. این در حالی است که نهادهای فرهنگساز، رسانه‌ها و روحانیت با کمی فرهنگ‌سازی مبتنی بر فرهنگ ایرانی و اسلامی می‌توانند در کنار قانون‌های سخت گیرانه و کاربردی به رفع کامل پدیده کودک‌آزاری کمک کنند.» ■

مصادیق کودک‌آزاری بسیار فراتر از این مسایل است.»

محبوب نقش قوانین سختگیرانه را برای کاهش پدیده کودک‌آزاری در برابر بحث فرهنگ‌سازی بسیار پایین می‌داند و معتقد است که ریشه این پدیده در ایران را باید در فرهنگ استبداد زده جامعه جست که متأسفانه در خانواده‌های ایرانی نیز سرخ کرده است و پدرها و مادرها به خود اجازه می‌دهند به نام تربیت فرزندان گاهی به روی عزیزان خود دست بلند کنند و وقتی هم از آنها سوال می‌شود می‌گویند طبق عادت این کار را کرده‌اند. وی می‌افزاید: «موضوع کودک‌آزاری به جز در موارد خیلی شدید و حاد معمولاً بر کسی آشکار نمی‌شود بنابراین تنها راهکار این مشکل آموزش و فرهنگ‌سازی است که قطعاً زمان‌بر خواهد بود زیرا اقدام چشم‌می‌تواند بر تمامی خانه‌ها نظارت کند.»

وی کودکان خیابانی را بدترین اشکال کودک‌آزاری می‌خواند و می‌گوید: «وقتی کودکی در اثر آزار والدین از خانه بیرون می‌زند، قطعاً در برابر انواع سوء استفاده‌ها قرار می‌گیرد که متأسفانه به ریغم بالایا بودن آمار این کودکان در کشور هنوز شاهد اقدامی جدی‌آزوسی دولت‌مردان برای حمایت و جلوگیری از این پدیده نیستیم.»

محبوب ریشه بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی نظیر خشونت، فساد جنسی، فحشا و فساد مالی را کودک‌آزاری می‌داند و می‌گوید: «در تمام دنیا رسیدگی به چنین مسایلی وظیفه اصلی وزارت رفاه و بهزیستی است اما متأسفانه در کشور ما بهزیستی به قدری درگیر مسایل دیگر است که فرصتی برای انجام وظیفه اصلی خود ندارد.»

هنوز هم پدر و مادرهای کودک‌آزار مطمئن‌تر از بهزیستی‌اند!

دکتر محمد دهقان، عضو کمیسیون حقوقی قضایی مجلس نیز سازمان بهزیستی را در حمایت از کودکان نهادی ضعیف ارزیابی می‌کند و می‌گوید: «وقتی پدری در اثر سنگدلی و مادری بتر اثر ناهمی بچه خود را کتک زد و در این امر افراط هم کرد بر اساس قانون مجازات اسلامی و قانون ویژه کودک‌آزاری امر دایر است که این کودک‌آزار خود ندارد.»

دارد.» به اعتقاد این نماینده مجلس چاره‌مشکل کودک‌آزاری در کشور پیشگیری از آن است و پیشگیری از این پدیده هم برخورد مستقیم با آن نیست بلکه تمامی دولت‌مردان باید با کنترل بحران‌های اجتماعی نظیر مشکلات اقتصادی و مالی، کاهش اعتیاد و طلاق در خانواده‌ها به جنگ ریشه‌مشکل پروند زیزان ثابت شده که اغلب کودک‌آزاری‌ها از دل خانواده‌های نابسامان و متلاشی بیرون می‌آید.

آمار کودک‌آزاری در ایران
علیرضا محبوب نماینده تهران در مجلس نیز نمی‌تواند نگرانی خود را در مورد شیوع

پدیده کودک‌آزاری باز هم در ایران و این معصومه بار در کرج، جسم حامدی و روح کودکی معصوم به نام مهسا را آزد و او را پادست و پایی سوخته با سیگار و آثار چاقوهای که ناپدری‌اش بر پشت و کمر و ران‌های او بر جای گذاشته به روی تخت آری‌سی‌بو کشاند. اگر چه مهسا تنها یکی از کودکانی است که در گوشه و کنار کشورمان در خفا و آشکارا گرفتار این معضل شوم می‌شود اما به اعتقاد بسیاری از کارشناسان شاید تکرار این حوادث زنگ هشدار باشد برای مسوولان و قانون‌گذاران کشور مبنی بر اینکه که هنوز قوانین مصوب پیشگیرانه در این زمینه ناکارآمد و ناکافی است.

از همین رو به سراغ جمعی از نمایندگان مجلس رفتیم تا در خصوص اشکالات قانونی و موانع اجرایی این قوانین در جامعه ایران بررسی و بررسی کنیم چرا به ریغم تاکید قانون مبنی بر مجازات حبس و جزای نقدی برای کودک‌آزاران و کسانی که بی تفاوت از کنار چنین مسایلی می‌گذرند و مراجع قانونی را از وقوع چنین حوادثی مطلع نمی‌کنند، هنوز هم شاهد آزار و اذیت کودکان معصوم در جای جای کشورمان هستیم.

کودک‌آزاری؛ محصول خانواده‌های نابسامان

دکتر عبدالجبار کریمی عضو کمیسیون بهداشت و درمان پدیده کودک‌آزاری را معمول بحران‌های اجتماعی نظیر بیکاری، فقر، طلاق و اعتیاد در خانواده‌های ایرانی می‌داند و به خیرنگار سلامت

زعفران صفای عربستان بارنگ غیر مجاز تولید می‌شود

و بعضاً در حد زیادی اقدام به مصرف آن می‌کنند که مصرف زیاد آن عوارض بیشتری دارد. مسوول گروه تحقیق و توسعه معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تصریح می‌کند: «با وزارت بهداشت نیز مذاکره کرده‌ایم و آنها نیز اعلام کرده‌اند از طریق اطلاعیه‌ای، غیرمجاز بودن این رنگ و زعفران را اعلام کرده‌اند ولی این اطلاع‌رسانی‌ها کم است و باید در صدا و سیما اعلام رسمی شود.» وی خاطر نشان می‌کند: «عوارض مختلف این بیماری شامل بروز حساسیت‌های مختلف به شکل‌های گوناگون مثل اسهال و پورپورا، بروز نشانگان بیش فعالی در کودکان، افزایش حملات آسمی در کودکان، تومورهای تیروئیدی، تشدید میگرن و در موارد خیلی حاد تاری دید است.»

شریعت تصریح می‌کند: «باید در کنار اعلام رسمی وزارت بهداشت در خصوص عوارض مصرف این محصول در گمرک نیز این نوع اطلاعات در دسترس زائران قرار دهد ولی هیچ کدام از این کارها نمی‌شود.» مسوول گروه تحقیق و توسعه معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی خاطر نشان می‌کند: «وزارت بهداشت به عنوان متولی سلامت مردم وظیفه دارد که در خصوص زائران قرار دهد ولی انبوهی در کشور عربستان توزیع می‌شود به مردم آگاهی دهی کند.» وی می‌افزاید: «اگر مردم به عوارض این ماده آگاه باشند قطعاً برای خرید آن هزینه نمی‌کنند و یا حداقل با آگاهی بیشتری به مصرف آن می‌پردازند و سعی می‌کنند در مصرف آن صرفه‌جویی کنند.» ■

بودن رنگ‌های ترکیبی در این ماده آن را خریداری می‌کنند.» به گفته شریعت، این رنگ غیرمجاز با نام «تارترازین» که برای عموم مردم ناشناس است تولید می‌شود و به راحتی در کشور عربستان در بازارها به فروش می‌رسد و مورد استقبال زائران ایرانی نیز قرار گرفته است.»

شریعت می‌گوید: «تارترازین، رنگ غذایی نارنجی رنگی است که به صورت رنگ غذایی افزودنی مصرف می‌شود. تارترازین بیش از همه در غذاهای آماده بسته بندی شده، آدامس، شکلات، افشره لیمو، سس‌های آماده برای غذاهای دریایی، سس‌ها و افزودنی‌هایی که بیشتر جهت تزئین روی دسرها مصرف می‌شود وجود دارد.» وی یادآور می‌شود: «رنگ تارترازین ۲۰ سال است که در ایران غیرمجاز اعلام شده و مصرف آن در مواد غذایی ممنوع است ولی این رنگ در عربستان استفاده می‌شود.» مسوول گروه تحقیق و توسعه معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، می‌گوید: «استفاده از رنگ مذکور تنها در ایران ممنوع نیست بلکه از نظر موسسه استاندارد اروپا و آمریکا نیز رنگ تارترازین ممنوع بوده و در محصولات خود استفاده نمی‌کنند یا در صورت استفاده باید روی بسته بندی قید شود تا مصرف کننده حق انتخاب داشته باشد.» وی یادآور می‌شود: «البته روی بسته‌های زعفران عربستان نیز عنوان تارترازین قید شده ولی متأسفانه مردم ما با این اصطلاح آشنا نیستند و بدون آگاهی اقدام به خرید زیاد آن می‌کنند.»

به گفته شریعت، مردم ما غیر از آشنا نبودن با نام این ماده میزان مصرف را هم نمی‌دانند

سفر به عتبات عالیات در کنار تمام جنبه‌های معنوی آن گاهی با مشکلات و عوارضی نیز همراه می‌شود که این عوارض به دلیل بی‌توجهی زائران به نکات بهداشتی ایجاد می‌شود به طور مثال بروز برخی بیماری‌ها به صورت گسترده در سطح کشور یکی از این عوارض است یکی دیگر از مشکلات موجود، خرید محصولات غیربهداشتی از کشورهای عربی است که در راس این محصولات، زعفران‌هایی با رنگ‌ها و افزودنی‌های غیرمجاز است، رنگ‌هایی که مصرف آن در ایران ممنوع است و در کشور عربستان آزاد. برای بررسی عوارض مصرف زعفران‌های با رنگ غیرمجاز که از کشور عربستان توسط زائران ایرانی با حجم زیاد وارد کشور می‌شود، گفتگویی با دکتر سیدسعید شریعت، مسوول گروه تحقیق و توسعه معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی کرده‌ایم.

رنگ افزودنی زعفران‌های عربستان غیرمجاز است

دکتر سعید شریعت، مسوول گروه تحقیق و توسعه معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، می‌گوید: «این روزها شاهد هستیم که زعفران‌هایی از کشور عربستان توسط زائران ایرانی با حجم زیاد وارد می‌شود با اسم صفا، که این زعفران‌ها با رنگ‌های غیرمجاز ترکیب شده‌اند.»

وی می‌افزاید: «این زعفران‌ها در بسته‌های ۱۰۰ گرمی توزیع شده و تولید کشور عربستان است که زائران ایرانی بدون آگاهی از غیرمجاز

فاطمه عرب‌کرمانی

سفر به عتبات عالیات در کنار تمام جنبه‌های معنوی آن گاهی با مشکلات و عوارضی نیز همراه می‌شود که این عوارض به دلیل بی‌توجهی زائران به نکات بهداشتی ایجاد می‌شود به طور مثال بروز برخی بیماری‌ها به صورت گسترده در سطح کشور یکی از این عوارض است یکی دیگر از مشکلات موجود، خرید محصولات غیربهداشتی از کشورهای عربی است که در راس این محصولات، زعفران‌هایی با رنگ‌ها و افزودنی‌های غیرمجاز است، رنگ‌هایی که مصرف آن در ایران ممنوع است و در کشور عربستان آزاد. برای بررسی عوارض مصرف زعفران‌های با رنگ غیرمجاز که از کشور عربستان توسط زائران ایرانی با حجم زیاد وارد کشور می‌شود، گفتگویی با دکتر سیدسعید شریعت، مسوول گروه تحقیق و توسعه معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی کرده‌ایم.

رنگ افزودنی زعفران‌های عربستان غیرمجاز است

دکتر سعید شریعت، مسوول گروه تحقیق و توسعه معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، می‌گوید: «این روزها شاهد هستیم که زعفران‌هایی از کشور عربستان توسط زائران ایرانی با حجم زیاد وارد می‌شود با اسم صفا، که این زعفران‌ها با رنگ‌های غیرمجاز ترکیب شده‌اند.»

وی می‌افزاید: «این زعفران‌ها در بسته‌های ۱۰۰ گرمی توزیع شده و تولید کشور عربستان است که زائران ایرانی بدون آگاهی از غیرمجاز